

0	3	5	7	10	13	19	25	36	48	55	62	69	75	85	90	92	93	95	96	97	99	100
0	2	4	6	8	10	15	20	30	40	45	50	55	60	70	80	85	90	92	94	96	98	100

MIELIPIDE

LUKIJALTA

On valittava kaivosten ja Kemijoen kalateiden välillä

Suomen kalatiestrategian mukaan siirrytään istutuksista kalojen luontaisen lisääntymiskierron ylläpitämiseen ja palauttamiseen.

Kemijoki oli aikoinaan lohijoki vailla vertaa. Kansalaisaktiivisuudella on vuosisymmenten työllä saatu säästymään luonnontilaisina jokirakentamiselta sen neljästä suurjokihaarasta Ounasjoki ja Ylinen Kemijoki. Näille voisi palauttaa vaelluskalat, mutta nyt on valittava. Puhtaat joet ja vaelluskalat eivät ole mahdollisia, jos suunnitellut kaivos-hankkeet toteutetaan.

Kemijoen latvoille ajetaan Talvivaaran kokoluokan fosforikaivosta, Soklia, jossa on myös tuhansien tonnnien uraanivaranto. Luotusprosessin vahvat hapot jäisivät suuriin altaiisiin, jotka Talvivaaran tavoin ovat alttiita vuodoille. Radioaktiivisia fosforipitoisia jätevesiä laskisi Kemijokeen ja edelleen Perämereen. Amerikkalaisen Blacksmith Instituutin arvion mukaan jätehiekkään jää noin 85 prosenttia alkuperäisestä radioaktiivisuudesta, uraanin myrkylliset radioaktiiviset hajoamistuotteet, tehtiin

uraanin ”talteenotto” tai ei. Valtavat rekat jyräisivät Korvatunturin ja UKK-kansallisuiston maisemissa. Soklin lisäksi Kemijokea uhkaavat Suhangon, Kittilän ja Kevitsan kaivosten laajenukset ja Asentolamminojan uraanikaivoshanke. Esimerkiksi Suhangon rikastushiekka ja jäännössakka-altaat olisivat noin 1040 hehtaaria. Niiden vaikutusalueena olisivat Rannuan, Tervolan ja Simon kunta sekä Rovaniemen kaupunki ja lisäksi Kemijoki ja Simojoki. Kaivostointimata suunnitellaan muutamiksi kymmeniksi

vuosiksi, mutta sen seuraukset porotaloudelle ja muille luonnonelinkeinoille sekä ympäristö- ja vesistötuhot olisivat lopullisia, takuuvarma kuolemanisku alueen virkistykäytölle, turismin kasvulle sekä siitä elantonsa saavien mahdollisuudelle jatkaa toimintaansa alueella. Kerran hankittua huonoa imagoa ei voida palauttaa mahdollisen kaivoksen ehdyttyä.

Itä-Lapille luonnonmukaisen kalateiden rakentaminen Rovaniemen ja Kemijärven välille tarjoaa elinmahdollisuuksia. Valtionyhtiö Kemijo-

ki Oy:n on aiheuttaja maksaa -periaatteella kustannettava luonnonmukaisten kalateiden rakentaminen. Luonnonmukainen ohitusuoma voi toimia hävikittä: kaikki lohet nousevat kuten eräässä ohitusuomassa Ranskassa. Loivan ohitusuoman etuna on myös kutumahdollisuus; poikasia syntyisi rakennetulla alajuoksullakin. Ohitusuomat olisivat lisääntymisalueina pieni korvaus menetetyistä lisääntymisalueilta patoaltaiden alla.

Matkailun vuositulot vastaavat jo Suomen kuukauden

vientiiä. Ulkomaaalaisten tuoma rahamäärä on kaksinkertais-tunut 10 vuodessa, yhdessä kotimaan matkailun kanssa alalla pyörii lähes 15 miljardia euroa.

Suomen vetovoima on mielekkuva puhtaasta ja erityislaatuistesta luonnosta. Meidän tulisikin suhtautua tähän aarteeseemme, luontoon, Amerikan intiaanien tavoin: Emme peri Maata Esi-isiltämme, vaan lainaamme sen Lapsiltamme.

Marjatta Näättänen
matematiikan dosentti
Helsinki

VIERASKOLUMNI

Poliittista rohkeutta ja oikeudenmukaisuutta

Hallitus päätti viime viikolla pakon edessä rakenepaketsita. Sen jääminen suurelta osin otsikkotasolle on pettymys. Suunnanmuutokseen tarvitaan enemmän. Konkreettisuutta ja realistiset laskelmat puuttuvat. Suomessa on työttömiä yli 300 000, valtion velka lähenee sataa miljardia ja kansantulo te supistuu. Tilanne on vakava ja kierre on saatava poikki.

Hallituksen paperissa uusien työpaikkojen luominen ja talouskasvun edellytysten parantaminen jäivät aivan liian vähälle huomiolle. Keskusta on esittänyt tähän yhdeksi keinoksi miljardiluokan kasvurahasto. Rahaston avulla valtion varallisuus otetaan aktiiviseen käyttöön esimerkiksi myymällä Telia-Soneran osakkeita ja sijoittamalla niistä saadut varat tuhansiin suomalaisiin kasvuyrityksiin. Rahastolla olisi merkittävä rooli investointien vauhdittamisessa ja 200 000 uuden työpaikan luomisessa.

Hallituksen paketissa oli lisäksi kaksi esitystä, joita keskusta ei voi hyväksyä: hallituksen tahtoa rajoittaa perheiden valinnanvapautta kotihoidon tuen käytössä ja kuntien pakko-liitoksia. Nämä asiat eivät edes tutkimusten mukaan pienennä kestävyysvajetta.

Valtiovarainministeriön toukokuussa julkistetussa Talouspolitiikan strategia 2013 -paperissa todetaan, että kotihoidon tuen keston lyhentäminen ei tuo merkittäviä julkistaloudellisia säästöjä kahdesta syystä. Ensinnäkin työllisyysvaikutusten arvioidaan olevan vain joitakin tuhansia. Toiseksi uudistus lisäisi kunnallisen päivähoidon kustannuksia enemmän kuin tuen lyhentäminen toisi säästöjä.

Keskustalle perheiden valinnanvapaus lasten hoidon suhteen on arvovalinta. Yhteiskunnan pitää luoda perheille mahdollisuudet valita

niiden kulloiseenkin elämäntilanteeseen sopivin tapa hoitaa lapset. Joillekin päivähoito on toimivin ratkaisu, toisilla taas kotihoito. Toisissa perheissä lapsia jää kotihoidontuella hoitamaan isä, toisissa äiti.

Mikäli hallitus haluaa edistää tasa-arvoa yhteiskunnassa, paljon tehokkaampia keinoja ovat perhevapaiden kustannusten tasaus tai palkkatasaa-arvon kehittäminen.

Hallituksen uskoa pakkoliitoksiin on myös pakko ihmetellä. Tutkimusten ja kokemusten perusteella pakkoliitokset eivät tuo säästöjä. Hallitus ei ole missään vaiheessa tuonut julki kunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen taloudellisia laskelmia, vaikka eduskunta on näitä vaatinut.

Keskustan vaihtoehto, kotikunta-maakuntamalli, jossa laajemmat hartiat vastaavat maakunnittain perusterveydenhuollosta, erikoissairaanhoidoista ja vaativammasta sosiaalitoimesta, vastaa kuntien suurimpaan kustannuserään eli terveyspalveluihin.

Mallissa myös sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus kohti yksikanavaisuutta on helpompaa ja tietojärjestelmät ovat yhteen sovitettavissa. Keskustan esityksen pohjalta hallituksenkin tavoittelemat säästöt kuntataloudessa on saavutettavissa.

Suomen ongelmat ovat ratkaistavissa. Siihen tarvitaan kuitenkin poliittista rohkeutta ja erityistä ymmärrystä oikeudenmukaisuudesta ja kohtuudesta. Esityksiä tehtäessä on hyvä pohtia periaatetta: auttaako tämä päätös jättämään maamme paremmassa kunnossa tuleville sukupolville.

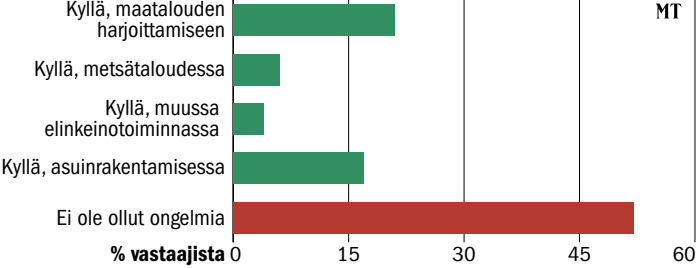

JUHA SIPILÄ on kansanedustaja ja keskustan puheenjohtaja.

juha.sipila@eduskunta.fi

VIIKON KYSYMY

Onko kaavoituksesta ollut haittaa?

Kaavoitus kaihertaa monen mieltä

Maaseudun Tulevaisuus kysyi verkon lukijoilta tällä kertaa, onko kaavoituksesta ollut heille haittaa ja jos, niin millaista.

Vaustusten perusteella eniten ongelmia kaavoitus on aiheuttanut asuinrakentamisessa. Myös maatalouden harjoittamisessa kaavoitus on tuonut harmaita hiuksia.

Harrikkakuski joutui käymään läpi valitusrumban kaavoituksen kangertelun vuoksi. ”Kaavoituksessa rantatonttini oli muutettu metsätalousmaaksi, vaikka tontilla oli voimassa oleva rakennuslupa ja rakennustyö oli jopa aloitettu. Kaikki oli pyyhitty kaavassa pois, ei rakennusoikeutta, ei rakennuslupaa. Melkoisen valittamisen kautta sain takaisin rakennusoikeuden ja rakennusluvan. Muuten kaavoituksesta ei ole ollut haittaa maatilalleni”, hän kertoo.

”Kaavoitus on hieno asia silloin kun se toimii paikallisten hyväksi ja paikallisten vahvuuksien vahvistamiseksi ja ottaa huomioon alueen sosiaalisten ja taloudellisten olojen kehittämisen. Sitten kun kulkuun puuttuvat suurten kaupungin vihreät ympäristöhallinnon toimijat, jotka haluavat museoida alueen estäen elinkeinotoiminnan ja uusiutumisen alueella, kaavoituksessa ei ole järkeä. En tarkoita, että mailla vastustetaan luonnon tai ympäristön suojelua, vaan sitä että järjen käyttö pitää olla sallittua”, alias toteaa.

Nimimerkki Tuulen tie tu-

hoon vie kokee, että viljelijä jää toiseksi, jos alueelle kaavoitetaan tuulivoimaloita.

”Kaavoittaminen vaikeuttaa aina maatalouselinkeinoa. Miten toimit esim. kaavoitetun tuulivoimapuiston alueella pelloilla? Veikkaan, että ei tule olemaan helppoa sopeutua voimaloiden keskelle. Myös uudet linjat tuulivoimaloilta sähkönsiirtoon tekevät peltoviljelylle vahinkoa. Kumpi tuli ensin viljelijä vai tuulipuisto?”

”Kuntien yksinoikeus kaavoitukseen ja oikeus pakkokaavoittaa ovat esikommunistinen syöpäpesäke yhteiskunnassa. Maanomistajan asemaa ja oikeuksia tulisi vahvistaa ja laajentaa”, vaatii j.susi.

”Ei ole onneksi taajamaa lähimaillakaan eikä rantaa meidän tiluksilla, joten on ihan hienoa olla sivukyläläisenä näissä kaavoituskiemuroissa”, iloitsee Maajaana.

Viikon kysymyksen vastasi yhteensä 308 verkon lukijaa.

Nyt kysymme kotihoidon tuesta

Seuraavaksi haluamme tietää, mitä mieltä olet kotihoidon tuesta. Onko nykyinen systeemi hyvä vai kannatatko hallituksen esitystä, jonka mukaan kotihoidon tuki kohdennettaisiin tulevaisuudessa puoliiksi molemmille vanhemmille? Pitäisikö tuen maksuaikaa sinun mielestäsi lyhentää tai pidentää?

Vastaa viikon kysymykseen osoitteessa www.maaseuduntulevaisuus.fi.

SUVI NIEMI

Lämpiminä kesinä kirjanpainajasukupolvیا saattaa syntyä kaksi.

riittävän korkeaksi, kirjanpainajat ovat kyenneet iskeytymään eläviin puihin, myös nuorempiin puihin. Suurin altistava tekijä on puuston yli-ikäisyys. Epidemia on usein jatkunut useita vuosia ja loppunut vasta viileiden säiden ja muiden kantaa rajoittavien tekijöiden voimistuttua. Sama kaava on pääpiirteittäin toteutunut viime vuosina Suomessaakin. Myrskyn kaatamaa puustoa – erityisesti yksittäispuita – on jäänyt huomattavaa määriä metsään. Useat poikkeuksellisen lämpimät kesät ovat mahdollistaneet kirjanpainajalla toisenkin sukupolven kesän aikana ja samanaikaisesti heikentäneet puiden vesitaloutta. Myrskyihin ja muihin sääilmiöihin emme voi vaikuttaa. Tuhoriskiä voimme ennalta vähentää hyvällä metsähygienialla ja korjaamalla puusto ennen kuin se tulee yli-ikäiseksi ja menettää vastustuskykyään.

Erkki Annila

prof. emeritus

Kirjanpainajia ei pitäisi ruokkia

Suomen metsissä on nousut hirvituhoinkin verratava riesa, kirjanpainaja. Tämä pieni kaarnakuoriainen käyttää ajamaton puu talteen. Vaikka silloinkin oli kovia myrskytuhoja, ei tämänlaatuista kirjanpainaongelmaa muistaakseni ollut.

Toisaalta on ristiriitaista se, että meidän tulee jättää metsiin jättopuuta, kun toisaalta niin sanottu ötökekälki velvoittaa valmiin talvella hakatun kuusipinotavaran ajamisen tienvarsi-varastoista tehtaalle heinäkuun loppuun mennessä. Tämä sen takia, ettei juuri nämä kirjanpainajan kaltaiset tuholaiset leviäisi.

Meillä ei ole varaa syöttää

Meillä ei ole varaa syöttää metsiämme kovakuoriaisille.»

Meillä ei ole varaa syöttää metsiämme kovakuoriaisille.»

SEPPO KIISKINEN

kaatuvat tuulen voimasta ja hokuttelevat kirjanpainajan ateriioimaan. Vaatimuksia tämän määrän nostoon kymmenen kuution on voimakkaasti esitetty. Ennen nykyistä metsälakia metsästä korjattiin hyvin tarkasti tuulenkaadot ja korjuussa tulisi mielestäni tarkastella nykyistä metsälakia ja siellä olevaa vaatimusta jättopuista. Tämänhän lyhykäisyydessään tarkoittaa sitä, että ajoista avohakkuuhehtaaria kohti on jätettävä noin kolme kiinto-kuutiota puuta metsän monimuotoisuuden takia aukolle hakkaamatta.

Nämä jätetyt puut ja puuryhmät lähes poikkeuksetta

Kukapa noista sen viimeisen sanan lausuisi, että vihdoinkin kauppataseemme alijäämä kääntyy vientivoittoiseksi?

Myös talonmies Pikkarainen esiintyi elokuvissa ja piti kuria Pekalle ja Pätkälle. Nykyisen hallituksen tehtäviä vahtii oppositio, jota eduskunnan eturivissä johtaa Timo Soini, joten talonmies Pikkaraisen roolikin täyttyy nykypäivänä! Muistetaanhan, että aikanaan Pekka oli Esa Pakarinen, Pätkä oli Masa Niemi ja Justiina oli Siiri Angerkoski sekä Pikkaraisena toimi Armas Jokio.

Matti Hirvonen

Nokia

Hevonen – aukko EU-säännöissä

Jos hankkii kanan, pitää tehdä ilmoitus EU-viranomaisille (maat.sihteeri). Mutta on kummaa, että hevonen katsotaan samanlaiseksi kotieläimeksi kuin esimerkiksi koira tai kissa. Niinpä mikään laki ei tunnu purevan huonoihin hevosenpitäjiin.»

Mikään laki ei tunnu purevan huonoihin hevosenpitäjiin.»

RISTO PARTANEN

Meilläpäin joku pitää hevosta, eikä aitaa niitä. Niinpä hevoset syövät viljat pellostä, eivätkä maatalousviranomaiset tai poliisi mahda mitään näille ”kotieläinten” pitäjille. Jokin laki tulisi laatia, että tällaiset tapaukset saataisiin

kuriin. Turhempiakin lakeja on kuin tämä ehdotukseni.

Risto Partanen

Kontiolahti

Koulutus- rahaa vaikka mihin

On se kumma tuo EU, kun se jakaa rahaa aivan vaikka mihin... kuten vaikka strutsi-yritytjäkouluksiin takavuosi... aivan turhanpäiväisiin asioihin...

No ei nyt aivan, saihan niillä joku rehellinen yrittäjä yrittävyä... ja rakennettua vaikka mitä. Kyllä se olis hienoa, kun tämä iso firma EU joskus tarkistelis mihin koulutuksiin rahaa antaa.

Ent. strutsiyrittäjä